

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-1-13 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 19-14/185-83
Karar Tarihi : 04.04.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : Başak TEKÇAM, Bilge YILMAZ, Ahmet YALÇIN, Kübra Dilara TANRIVER

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - RNS Ceyhan Petrokimya Endüstriyel Yatırım A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ayşe Eda BİÇER ÖZEN
Piyade Sokak, Portakal Çiçeği Apt. No: 18 C Blok Kat: 3
06550 Çankaya/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Sonatrach S.P.A. tarafından iştiraki Sonatrach Petroleum Investment Corporation B.V. aracılığıyla ve Rönesans Holding A.Ş. tarafından iştiraki RNS Ceyhan Petrokimya Endüstriyel Yatırım A.Ş. aracılığıyla polipropilen üretimi ve satışı ile iştirak etmek üzere bir ortak girişim kurulmasına izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 15.03.2019 tarih ve 1899 sayı ile giren ve eksiklikleri 28.03.2019 tarih ve 2248 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 28.03.2019 tarih ve 2019-1-13/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirimin konusu; Rönesans Holding A.Ş.'nin (RÖNESANS) %100 iştiraki olan RNS Ceyhan Petrokimya Endüstriyel Yatırım A.Ş. (RNS) aracılığıyla ve Sonatrach S.P.A.'nin (SONATRACH) %100 iştiraki olan Sonatrach Petroleum Investment Corporation (SONATRACH PETROLEUM) aracılığıyla polipropilen üretimi ve satışı ile iştirak etmek üzere bir ortak girişim (OG) kurulmasına ilişkindir.
- (5) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir."* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişim şirketinin, kurucu teşebbüsler tarafından ortak kontrol altında tutulması ve kurulan şirketin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır.
- (6) Bildirim Formunda belirtildiği üzere, OG yönetim kurulu, (.....) RÖNESANS, (.....) SONATRACH tarafından atanacak toplam (.....) üyeden oluşacaktır. Yönetim kurulu toplantıları RÖNESANS'ı temsil eden (.....) üyenin ve SONATRACH'ı temsil eden (.....) üyenin hazır bulunması ile yapılabilecektir. Karar yeter sayısı ise şirketin finansal kapanışa ulaştığı tarihten öncesi ve sonrası için farklılık göstermektedir.

Finansal kapanış öncesindeki dönem için öngörülen karar yeter sayısı toplantıda hazır bulunan üyelerin (.....), finansal kapanış sonrasındaki dönem için öngörülen karar yeter sayısı ise toplantıda hazır bulunan üyelerin (.....). Öte yandan, finansal kapanış sonrasındaki dönemde kararların (.....) ile alınacağı ifadesine rağmen bazı önemli kararların ayrı tutulması gerektiği ve bunların toplantıda hazır bulunanların (.....) ilaveten, RÖNESANS'ı temsil eden (.....) üye ve SONATRACH'ı temsil eden (.....) üyenin olumlu oyunun arandığı anlaşılmaktadır.

- (7) Dosyadaki bilgilerden, bazı önemli ve stratejik kararlarda her iki tarafın da (.....) yönetim kurulu üyesinin olumlu oyunun arandığı, tarafların her ikisinin de veto hakkının bulunduğu, dolayısıyla OG'nin kurucu şirketlerin ortak kontrolünde olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca Bildirim Formunda belirtildiği üzere, kurulacak olan OG'nin sermaye yapısı bakımından iki alternatif öngörülmüş olup, her iki durumda da OG'nin ortak kontrolü RÖNESANS ve SONATRACH'a ait olacaktır. Diğer bir ifadeyle, OG'ye üçüncü bir teşebbüsün ortak olmasının bildirim konusu işlemde OG'nin yönetimi ve kontrolü bakımından herhangi bir değişiklik yaratması beklenmemektedir. OG'ye ortak olacak üçüncü bir teşebbüse ilişkin, taraflar arasında görüşmelerin devam ettiği, olası bir durumda OG'ye sermayedar olarak katılması durumunda da OG üzerinden kontrol sahibi olmayacağı anlaşılmıştır. Bu bakımdan kurulacak OG RÖNESANS ve SONATRACH'ın ortak kontrolünde olacaktır.
- (8) Dosya mevcudu belgelerde belirtildiği üzere; OG, Ceyhan Mega Petrokimya Endüstri Bölgesi'nde, yıllık (.....) ton üretim kapasiteli bir polipropilen üretim tesisi kuracak ve işletecektir. OG her türlü günlük ve stratejik işleyişini belirleyecek bir yönetime sahip olacaktır. Diğer bir ifadeyle, üretim tesisi ana şirketlerden bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynakları elinde bulunduracaktır. Bu itibarla OG hem yatırım hem de işletme aşamasında operasyonel bakımdan bağımsız, tam işlevsel bir teşebbüs olarak faaliyet gösterecektir. Öte yandan SONATRACH, OG'ye polipropilen üretimi için ihtiyaç duyulan hammadde (propan) tedarikini sağlayacaktır.
- (9) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 89. paragrafında da belirtildiği üzere "*Ortak girişimin ana şirketlerden yapacağı alımında ilgili ürüne sağladığı katma değer önem arz etmektedir. Eğer ortak girişimce alınan mal ya da hizmete düşük bir değer katılıyorsa ortak girişimin tam işlevselliği şüphelidir*". Dosya konusu alım ilişkisi bakımından ise OG, SONATRACH'dan aldığı propanı işleyerek tamamen farklı bir kimyasal olan polipropilen üretecektir. Dolayısıyla OG, polipropilen üretimiyle propan girdisine yüksek bir katma değer katacaktır. Kaldı ki, OG'nin propanı farklı kaynaklardan tedarik etme imkanı da olacaktır. Mevcut durumda propanın önemli bir kısmı daha sonra anlaşılabilecek bir vade ile SONATRACH'tan rekabetçi piyasa şartlarında tedarik edilecek; kalan kısmı ise spot piyasadan veya ikinci bir gaz anlaşması ile farklı bir kaynaktan tedarik edilebilecektir. Son olarak, OG tarafından üretilecek polipropilenin satışı, rekabetçi piyasa şartlarında Türkiye ve Avrupa pazarına yapılacaktır. Satış işlemi yatırım ortaklarının çıkarlarından bağımsız olarak farklı bir kadro ile yürütülecektir.
- (10) Yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde tam işlevsel bir ortak girişim olduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşikleri aştığı ve dolayısıyla bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.

- (11) İşlem taraflarından RÖNESANS, gayrimenkul geliştirme, enerji, endüstri tesisleri ve sağlık alanlarında faaliyet göstermektedir. SONATRACH'ın ise Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmamakla birlikte, Türkiye'ye nafta, LPG, LNG ve metanol ürünleri ihraç etmektedir. Dolayısıyla ne RÖNESANS'ın ne de SONATRACH'ın OG'nin faaliyet göstereceği polipropilen üretim alanında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu bakımdan işlem tarafları ve OG'nin Türkiye ve dünyada yatay anlamda örtüşen pazarlarda faaliyetleri bulunmamaktadır. Ancak, tarafların faaliyetleri arasında dikey anlamda bir örtüşme bulunduğu görülmektedir. Küresel bazda SONATRACH, polipropilen üretiminde ana girdi konumunda bulunan propan üretimi ve satışını gerçekleştirmektedir. Kurulacak olan OG ise SONATRACH'tan rekabetçi piyasa koşullarına göre propan tedarik edecektir.
- (12) Kimya sektöründe girdi pazarında ithalatın önemli bir rol oynaması, bu pazarın küresel bir pazar olması ve tedarik zincirindeki ürün çeşitliliğinin fazla olması nedeniyle taraflar arasında polipropilen ve propan ürünleri bakımından küresel pazarda dikey bir örtüşmenin olabileceği anlaşılmaktadır. Küresel pazarda oluşabilecek dikey örtüşmenin aksine RÖNESANS ve SONATRACH'ın Türkiye pazarında OG'nin faaliyet göstereceği herhangi bir ürün pazarının (polipropilen üretimi ve satışı) alt ve üst pazarında mevcut durumda ticari faaliyette bulunmaması, OG'nin yeni kurulacak bir şirket olması ve henüz herhangi bir ticari faaliyette bulunmaması sebepleriyle taraflar arasında Türkiye pazarında dikey bir örtüşmenin mevcut olmadığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, dosya kapsamındaki bilgilerin bütünlüğü açısından SONATRACH'ın küresel bazda propan üretimi ve satışına ait pazar payı verileri incelenmiştir. Bu kapsamda dünya tüketimi bazında, 2017 yılındaki toplam propan tüketiminin (.....) milyon ton olduğu göz önünde bulundurulduğunda, SONATRACH tarafından gerçekleştirilen satışların küresel pazardaki payının %(.....) olduğu görülmektedir.
- (13) OG'nin Türkiye'de faaliyet göstereceği polipropilen pazarı incelendiğinde ise Türkiye pazarı talebinin ağırlıklı olarak ithalat yoluyla karşılandığı, üretici konumunda ise yalnızca Petkim Petrokimya Holding A.Ş.'nin (PETKİM) faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. 2018 yılı verilerine bakıldığında, PETKİM'in 137.000 ton/yıl üretim kapasitesi ile ülke talebinin yaklaşık %6'sını karşıladığı, geri kalan %94'lük payın ise ithalat yoluyla karşılandığı görülmektedir. Dolayısıyla, toplam pazar büyüklüğünün 2.380.000 ton olduğu anlaşılmaktadır. Bildirim Formunda yer alan bilgilere göre kurulacak OG'nin (.....) ton/yıl polipropilen üretim kapasitesine sahip olacağı dikkate alındığında, OG'nin pazar payının %(.....) olacağı öngörülmektedir.
- (14) Yukarıda yer verilen pazar payı verileri incelendiğinde, küresel bazda propan üretimi ve ticareti yapan SONATRACH'ın pazar payının düşük seviyelerde seyrettiği, OG'nin ise Türkiye'deki pazar payının diğer üretici PETKİM'e göre yüksek olacağı ancak ithalat oranı karşısında sınırlı kalacağı görülmektedir. Bu doğrultuda, bildirim konu işlem dolayısıyla herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.